

stuk **120** (2014-2015) – Nr. 2
ingediend op 17 december 2014 (2014-2015)

Ontwerp van decreet

tot instemming met:

- 1° de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Algemeen Hoofdkwartier van de Geallieerde Strijdkrachten in Europa inzake de bijzondere voorwaarden voor de vestiging en het functioneren van dit Hoofdkwartier op het grondgebied van het Koninkrijk België, ondertekend te Brussel op 12 mei 1967, zoals gewijzigd en aangevuld door overeenkomst, ondertekend te Brussel op 10 september 2013;
- 2° de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 10 september 2013, tot wijziging en aanvulling van de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 12 mei 1967 tussen het koninkrijk België en het algemeen hoofdkwartier van de geallieerde strijdkrachten in Europa inzake de bijzondere voorwaarden voor de vestiging en het functioneren van dit hoofdkwartier op het grondgebied van het Koninkrijk België

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking,
Toerisme en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door de heer Marc Hendrickx

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Rik Daems.

Vaste leden:

mevrouw Ingeborg De Meulemeester, de heren Marc Hendrickx, Jan Van Esbroeck, Karl Vanlouwe, Karim Van Overmeire, mevrouw Manuela Van Werde;
de dames Sabine de Bethune, Vera Jans, de heren Ward Kennes, Johan Verstreken;
de heren Rik Daems, Herman De Croo;
de dames Tine Soens, Güler Turan;
de heer Wouter Vanbesien.

Plaatsvervangers:

de dames Cathy Coudyser, Caroline Croo, Danielle Godderis-T'Jonck, Sofie Joosen, Ann Soete, Sabine Vermeulen;
de dames Karin Brouwers, Griet Coppé, de heer Joris Poschet, mevrouw Valerie Taeldeman;
de heren Jean-Jacques De Gucht, Marnic De Meulemeester;
de dames Caroline Gennez, Ingrid Lieten;
de heer Bart Caron.

Toegevoegde leden:

de heer Stefaan Sintobin;
de heer Christian Van Eyken.

Stukken in het dossier:

120 (2014-2015) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

1. Inleidende uiteenzetting door de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed	4
2. Bespreking	4
2.1. Vragen en opmerkingen van leden.....	4
2.2. Antwoorden van minister-president Geert Bourgeois	5
3. Stemmingen	6
3.1. Artikelsgewijze stemming.....	6
3.2. Stemming over het geheel	6
Gebruikte afkortingen	7

De Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed behandelde op 9 december 2014 het ontwerp van decreet tot instemming met: 1° de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Algemeen Hoofdkwartier van de Geallieerde Strijdkrachten in Europa inzake de bijzondere voorwaarden voor de vestiging en het functioneren van dit Hoofdkwartier op het grondgebied van het Koninkrijk België, ondertekend te Brussel op 12 mei 1967, zoals gewijzigd en aangevuld door overeenkomst, ondertekend te Brussel op 10 september 2013; 2° de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 10 september 2013, tot wijziging en aanvulling van de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 12 mei 1967 tussen het koninkrijk België en het algemeen hoofdkwartier van de geallieerde strijdkrachten in Europa inzake de bijzondere voorwaarden voor de vestiging en het functioneren van dit hoofdkwartier op het grondgebied van het Koninkrijk België.

1. Inleidende uiteenzetting door de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed

Minister-president *Geert Bourgeois* merkt op dat het hier een instemmingsdecreet betreft over een overeenkomst met SHAPE, het Algemeen Hoofdkwartier van de Geallieerde Strijdkrachten in Europa.

Het gaat om een gemengd verdrag. Dat gemengd karakter werd door de ICBB op advies van de WGV beslist op 24 april 2013. Zowel de federale overheid als de gewesten en de gemeenschappen zijn bevoegd verklaard. Om die reden wordt de instemming van het Vlaams Parlement gevraagd.

2. Bespreking

2.1. Vragen en opmerkingen van leden

De heer *Karl Vanlouwe* merkt op dat de aanwezigheid van de NAVO en de SHAPE een belangrijk pluspunt is voor Brussel en het land. Als lid van de Parlementaire Assemblee van de NAVO is hij ervan overtuigd dat een goede samenwerking met de NAVO noodzakelijk is.

De spreker is het eens met de voorgestelde wijzigingen en aanvullingen van het zetelakkoord van 1967 en steunt ze dan ook voluit. Het is ook van essentieel belang om goede relaties te blijven onderhouden met de geallieerde strijdkrachten en meer bepaald met de NAVO en de SHAPE. Er moet voor worden gezorgd dat de NAVO op de best mogelijke manier kan functioneren op ons grondgebied.

Op pagina 5 van de toelichting wordt vermeld: "Het is ook mogelijk dat de Noord-Atlantische Raad beslist om op Vlaams grondgebied een bijkomend internationaal militair hoofdkwartier te vestigen (...)". Heeft de minister-president weet van eventuele plannen in die richting, rekening houdend met het gegeven dat, zoals ook in de memorie van toelichting wordt vermeld, de voorliggende overeenkomst in de praktijk vooral effecten zal sorteren op het grondgebied van het Waalse Gewest? Bovendien is het zo dat er momenteel in Evere volop wordt gebouwd aan een nieuw hoofdkwartier voor de NAVO.

De heer Vanlouwe stipt voorts nog aan dat de Vlaamse Regering blijkbaar niet actief betrokken is geweest bij de onderhandelingen. Uit het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State blijkt dat de tekst verschillende gebreken vertoont. Luidens de memorie van toelichting onderschrijft de Vlaamse Regering deze stelling maar deelt ze de mening niet dat deze gebreken de rechtszekerheid in het gedrang zouden kunnen brengen. Is Vlaanderen alsnog van plan om na te gaan of deze gebreken kunnen worden opgelost, of nopen ze niet tot aanpassingen?

Het betreft hier inderdaad een gemengd verdrag. Wat is de stand van de procedure bij de andere deelstaten en op het federale niveau?

Mevrouw *Sabine de Bethune* sluit zich aan bij de vraag van de heer Vanlouwe over de passus in de toelichting over de mogelijkheid van een bijkomend hoofdkwartier op Vlaams grondgebied. Wordt er echt een investering overwogen en is de minister-president daarvan op de hoogte?

De Raad van State heeft vragen bij de retroactiviteit van het zetelakkoord. Dit tast niet alleen de rechtszekerheid aan, maar de raad waarschuwt er ook voor dat een voorlopige toepassing een beperking vormt op het recht van het Vlaams Parlement om vrij te oordelen of het al dan niet zijn instemming kan verlenen. Om tegemoet te komen aan deze opmerking, heeft de Vlaamse Regering een artikel 3 toegevoegd aan het ontwerp van decreet, volgens hetwelk het instemmingsdecreet zelf ook al uitwerking heeft met ingang van 10 september 2013, de datum van ondertekening van de wijzigingsovereenkomst. Deze praktijk blijft niettemin bedenkingen oproepen. De Raad van State is daar zeer kritisch over en daarmee wordt eigenlijk geen rekening gehouden bij de instemmingsprocedure. Hoe staat de Vlaamse Regering daar tegenover?

De Raad van State heeft tevens bedenkingen bij het verlenen van een delegatie aan de uitvoerende macht van het federale niveau en pleit er daarom voor om in artikel 1 de passage "geheel of gedeeltelijk" uit de overeenkomst te schrappen, of op zijn minst buiten toepassing te laten. De Vlaamse Regering en wellicht ook de andere bevoegde instanties leggen dat advies echter naast zich neer. Een eenzijdige wijziging van het zetelakkoord kan uiteraard niet, maar de Raad van State vestigt wel de aandacht op dit probleem en er zou toch telkens op gewezen moeten worden dat meer zorgvuldigheid nodig is met het oog op de rechtszekerheid.

2.2. Antwoorden van minister-president Geert Bourgeois

Minister-president *Geert Bourgeois* heeft geen weet van een mogelijke NAVO-vestiging op Vlaams grondgebied. Het zetelakkoord heeft evenwel een gemengd karakter, weze het met maar een zeer beperkte weerslag op de Vlaamse bevoegdheden. Toch valt het volgens de Raad van State niet uit te sluiten dat eventueel betrokken personeelsleden in Vlaanderen woonachtig zijn of zich op Vlaams grondgebied begeven. Het is ook niet helemaal uit te sluiten dat er in de toekomst een bijkomend militair hoofdkwartier komt op het grondgebied van Vlaanderen. Hoe dan ook is er een implicatie voor de Vlaamse bevoegdheden, maar het klopt dat er vooral effecten zullen zijn voor het Waalse Gewest.

Wat de delegatiebevoegdheid betreft, stelt de Raad van State dat die op gespannen voet staat met het legaliteitsbeginsel. Daar wordt echter op geantwoord dat het gaat om een logische doortrekking van beslissingen die de NAVO heeft genomen binnen het kader van de machten die overeenkomstig artikel 34 van de Grondwet aan deze organisatie zijn opgedragen. Dat is blijkbaar de gebruikelijke manier waarop binnen de NAVO wordt omgegaan met de lidstaten.

Aan de opmerking over het voorlopige karakter wordt inderdaad legistiek tegemoetgekomen door een artikel 3 in te voegen, waardoor het instemmingsdecreet zelf uitwerking krijgt vanaf 10 september 2013, de datum van de wijzigingsovereenkomst. De rechtszekerheid wordt hier niet door in het gedrang gebracht, het gaat hier om al lang bestaande overeenkomsten met de NAVO die nu worden aangepast overeenkomstig de samenwerking binnen deze verdragsorganisatie. De Raad van State maakt een, vanuit legalistisch oogpunt gezien, terechte opmerking, maar het gaat hier om een al geruime tijd bestaande situatie.

3. Stemmingen

3.1. Artikelsgewijze stemming

De artikelen 1, 2 en 3 van het ontwerp van decreet worden eenparig aangenomen met 11 stemmen.

3.2. Stemming over het geheel

Het ontwerp van decreet tot instemming met: 1° de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Algemeen Hoofdkwartier van de Geallieerde Strijdkrachten in Europa inzake de bijzondere voorwaarden voor de vestiging en het functioneren van dit Hoofdkwartier op het grondgebied van het Koninkrijk België, ondertekend te Brussel op 12 mei 1967, zoals gewijzigd en aangevuld door overeenkomst, ondertekend te Brussel op 10 september 2013; 2° de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 10 september 2013, tot wijziging en aanvulling van de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 12 mei 1967 tussen het koninkrijk België en het algemeen hoofdkwartier van de geallieerde strijdkrachten in Europa inzake de bijzondere voorwaarden voor de vestiging en het functioneren van dit hoofdkwartier op het grondgebied van het Koninkrijk België, wordt eveneens eenparig aangenomen met 11 stemmen.

Rik DAEMS,
voorzitter

Marc HENDRICKX,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

ICBB	Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid
NAVO	Noord-Atlantische Verdragsorganisatie
SHAPE	Supreme Headquarters Allied Powers Europe
WGV	Werkgroep Gemengde Verdragen